

Kemijärven kansalaisopisto

2026-2027 LUONNOS

Kemijärven kansalaisopisto 2026-2027 LUONNOS

Opetussuunnitelman tarkoitus on auttaa henkilöstöä, opiskelijoita, päättäjiä ja sidosryhmiä saamaan kokonaiskuva Kemijärven kansalaisopiston osaamisperusteisten kurssien tarjonnasta. Opetussuunnitelma toimii opetuksen suunnittelun ja toteutuksen perustana sekä siltana toimialueen strategioiden ja toteutettavan opetusohjelman välillä. Opetussuunnitelma tukee tavoitteiden saavuttamista ja laadukasta opetustoimintaa.

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma pitää sisällään opetussuunnitelman yhteisen osan sekä ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat määräytyvät Kemijärven kansalaisopiston lukuvuoden kurssitarjonnan mukaan. Lukuvuoden 2024-2025 opetussuunnitelma pitää sisällään ne kurssit, joista on mahdollista saada merkintä KOSKI-palveluun. Hyväksytty opintosuoritus näkyy opiskelijan Oma Opintopolussa. Nettisivuiltamme löydät aina ajankohtaiset tiedot kurssitarjonnasta: <https://opistopalvelut.fi/kemijarvi/fi/>

Nimi

Kemijärven kansalaisopisto 2026-2027 LUONNOS

Pdf luotu

21.9.2026

SISÄLTÖ

1. Johdanto.	1
2. Sanasto.	2
3. Kemijärven kansalaisopiston toimintaa ohjaavat tekijät.	3
3.1. Toiminta-ajatus.	3
3.2. Arvot.	3
3.3. Strategia.	3
3.4. Visio.	4
4. Opetuksen lähtökohdat.	5
4.1. Osaamistarpeet ja kohderyhmä.	5
4.2. Oppimiskäsitykset.	5
4.3. Opetustarjonta ja opetuksen suunnittelu.	6
4.4. Opetuksen tunnistaminen ja tunnustaminen.	6
4.5. Osaamisperusteisuus, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.	7
5. Opetuksen toteutus.	10
5.1. Oppimisympäristöt.	10
5.2. Opetusmenetelmät.	10
6. Osaamisen osoittaminen ja arviointi.	12
6.1. Opiskelijan oikeudet.	12
6.2. Opintojen laajuus ja rakenne.	12
6.3. Opiskelijan suostumus ja arvioinnin dokumentointi.	13
6.4. Osaamisen arviointi.	13
7. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat.	17
7.1. Musiikki.	17
7.1.1. Kitaransoitto, yksilöopetus, 0,5 op.	17
7.1.2. Pianonsoitto, yksilöopetus, 1 op.	18
7.2. Kuvataiteet.	18
7.2.1. Maalaus, 2 op.	19
7.2.2. Ikonimaalaus, 2 op.	19
7.2.3. Kuvallisen ilmaisun perusteet, 3 op.	20
7.2.4. Ylpeästi itsekäs - voimauttava valokuvaus, 1 op.	21
Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit.	22
Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit.	22
7.3. Muotoilu, kädentaidot.	22
7.3.1. Ompelu, 3 op.	22
Housujen kaavoitus OSA 1, 1 op.	23

Housujen kaavoitus OSA 2, 1 op.	24
Mááccuk, Metsäsaamelaisen verkapuvun valmistaminen, 3 op. . .	25
Kíessemááccuk, Metsäsaamelaisen kesäpuvun kaavoitus ja ompelu, 3 op.	25
Luhkan valmistus, 0,5 op.	26
Hilkka ja neliskolkka - lapinlakkien valmistus.	27
7.3.2. Kansallispukukurssi, 2 op.	27
7.3.3. Puutyö, 3 op.	28
7.3.4. Puutyöt, perustaitokurssi, 3 op.	29
7.3.5. Huonekalujen korjaus ja entisöinti, 3 op.	29
7.3.6. Puutyö ja huonekalujen entisöinti, 3 op.	30
7.3.7. Puu- ja metallityöt, 3 op.	30
7.3.8. Nikita -karvalakin valmistus, 1 op.	31
7.3.9. Keramiikka, 3 op.	32
7.3.10. Kudonta, 3 op.	32
7.3.11. Pässin pussit talteen - parkituksesta valmiiksi tuotteeksi, 1 op. .	33
7.3.12. Lapinnaisen pikkulaukku poronnahasta, 1 op.	34
7.3.13. Turkiskintaiden valmistus, 1 op.	34
7.4. Kielet.	35
7.4.1. Suomen kielen alkeet, 1 op.	36
7.4.2. Espanjaa kohti A2 -tasoa, 2 op.	36
7.4.3. Espanjan jatkokurssi edistyneimmille, 2 op.	37
7.5. Liikunta.	38
7.5.1. Lavis, 1 op.	38
7.5.2. Lavatanssien alkeiskurssi, 0,5 op.	38
7.5.3. Rivitanssi, alkeisjatko, 1 op.	39
7.5.4. Rivitanssi, jatko, 1 op.	39
7.5.5. Traditionaalinen jooga, 1,5 op.	40
8. Opiston toiminnan kehittäminen ja arviointi.	42
9. Liitteet.	43
9.1. Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle.	43

1. Johdanto

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma koskee Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken alueilla järjestettävää opetusta. Opetussuunnitelman tarkoituksena on auttaa henkilöstöä, päättäjiä ja sidosryhmiä muodostamaan kokonaiskuva opetustoiminnoistamme. Se on johtamisen, suunnittelun, perehdyttämisen, opettamisen, pedagogisen ohjauksen ja arvioinnin työväline.

Opetussuunnitelma edistää tavoitteiden saavuttamista ja laadukasta opetustoimintaa. Se tukee erityisesti opetuksesta vastaavan henkilöstön ammatti-identiteettiä ja itseymmärrystä sekä vahvistaa opetustoimintaa kehittävää vuoropuhelua.

Opetussuunnitelmatyöhön osallistuu koko henkilöstö. Keskustelun avulla rakennetaan kaupunkistrategiaan perustuvaa henkilöstön yhteistä näkemystä opiston tehtävästä ja opetuksesta. Opetussuunnitelmassa on huomioitu osaamisperusteinen kurssisuunnittelu, osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen, arviointi sekä kestävä kehitys osana lappilaista elämäntapaa. Opetuksen ainealakohtaiset tavoitteet ja sisällöt esitetään yleisellä tasolla. Tarkemmat kuvaukset kurssien tavoitteista löytyvät kunkin kurssin toteutussuunnitelmasta. Suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Opetussuunnitelman keskeinen lähtökohta on opiskelijälähtöisyys. Haluamme tarjota opiskelijoille iloa ja onnistumisen kokemuksia sekä mahdollisuuden saada hyväksyttyjä ja arvioituja kurssisuorituksia osaksi omaa opintopolkuaan. Oppiminen on arvokasta riippumatta siitä, missä ja miten se on hankittu!

2. Sanasto

ePerusteet: ePerusteet-palvelusta löytyvät kaikki opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet sekä paikalliset opetussuunnitelmat ja tutkintojen toteutussuunnitelmat. Kansalaisopistojen osaamisperusteiset kurssikuvaukset täytyy viedä ePerusteisiin, jotta kurssien suoritustietoja voidaan viedä KOSKI-palveluun.

KOSKI-palvelu: Kansallinen tietovaranto, joka sisältää valtakunnallisia perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritus- ja tutkintotietoja. 1.8.2021 alkaen myös vapaan sivistystyön opintojen suoritustietoja on mahdollista viedä tietovarantoon, jos opinnot on kuvattu osaamisperusteisesti, opintopisteytetty ja arvioitu vähintään hyväksytty-hylätty-asteikolla. Tietovarantoon vienti helpottaa kansalaisopistossa hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista muualla.

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aikaisemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen tulevalla oppimispolulla ja työelämässä. Ei ole tarkoituksenmukaista opiskella uudestaan jo opittuja asioita. Osaamisperusteiset kuvaukset helpottavat osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Osaamisperusteisuus: Osaamisperusteisuudessa periaatteena on, että osaamista voi hankkia monella eri tavalla ja sitä tulee voida arvioida eri yhteyksissä. Osaamisperusteisessa kuvaustavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijasta kuvaamaan opiskelijan osaamista. Kansalaisopistopintoja voidaan tunnistaa ja tunnustaa muissa oppilaitoksissa nykyistä laajemmin, mikäli koulutusten kuvauksissa käytetään osaamisperusteisuutta.

Osaamistavoitteet: Osaamisperusteisissa kurssikuvauksissa kursseille määritellään osaamistavoitteet, jotka kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan opintokokonaisuuden tai jakson suoritettuaan eli mitä opiskelija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena. Osaamistavoitteet kuvaavat tavoiteltavaa tulosta. Ne ilmaistaan opiskelijan toimintana ja ne tulee ilmaista selkeästi ja yksinkertaisesti. Osaamistavoitteiden täytyy olla opiskelijoiden saavutettavissa ja niiden toteutumista on kyettävä arvioimaan.

Arviointikriteerit: Arviointikriteereillä kuvataan, millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Osaamisen arviointi tapahtuu vertaamalla opiskelijan osaamista arviointikriteereihin. Hyvin laaditut arviointikriteerit ohjaavat myös arviointimenetelmän valintaa. Arviointikriteerien laadinta aloitetaan osaamistavoitteiden tarkastelulla, koska ne johdetaan suoraan osaamistavoitteista. Siksi osaamistavoitteita ja arviointikriteerejä on järkevää työstää rinnakkain.

Vapaatavoitteinen koulutus: Tutkintoon johtamatonta koulutusta, johon voi osallistua ilman pääsykokeita tai muita ennakko vaatimuksia.

Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit (KAPOS): Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit ovat Opetushallituksen määrittelemiä osaamismerkkejä, joiden avulla tunnistetaan, tunnustetaan ja tehdään näkyväksi arjessa, opinnoissa ja työelämässä tarvittavaa perustaito-osaamista. Osaamismerkkien osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on määritelty valtakunnallisesti.

Osaamismerkkit jakautuvat kuuteen teema-alueeseen: oppimisen taitoihin, tekstitaitoihin, numero- ja taloustaitoihin, vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaitoihin, digitaitoihin sekä kestävyysosaamiseen.

Hyväksytyn osaamismerkkisuorituksen tiedot voidaan tallentaa KOSKI-tietovarantoon osaamismerkkin suorittajan vapaaehtoisella ja nimenomaisella suostumuksella. Suostumus annetaan osaamismerkkikohtaisesti. Tallennettuja suoritustietoja voi tarkastella ja hallinnoida Oma Opintopolku -palvelussa.

3. Kemijärven kansalaisopiston toimintaa ohjaavat tekijät

3.1. Toiminta-ajatus

Kansalaisopistojen lakisääteinen (laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632) tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta, joka edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansainvälisyyden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Opetuksessa ja opiskelussa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Opiston toimintaa ohjaavat lisäksi kansalliset linjaukset, kaupunkistrategian tavoitteet ja alueelliset erityispiirteet.

Kemijärven kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on laadukas, monipuolinen ja sivistyksellistä tasa-arvoa tarjoava kurssitarjonta koko toiminta-alueella, ja sen tehtävä on lisätä alueen veto- ja pitovoimaa. Tavoitteena on luoda edellytyksiä henkisen, fyysisen ja sosiaalisen vireyden ylläpitämiseen sekä elämänlaadun ja hallinnan parantamiseen.

3.2. Arvot

Kansalaisopistomme arvot ovat:

- **Asiakaskeksisyys:** Kansalaisopiston kurssitarjonta suunnitellaan opiskelijoiden kiinnostuksen ja tarpeiden mukaisesti. Palautetta kerätään säännöllisesti, jotta voidaan toteuttaa monipuolinen ja laadukas kurssivalikoima. Laajempi asiakaskysely järjestetään kolmen vuoden välein, jotta opetustarjontaa voidaan suunnata ja kehittää kysyntää vastaavaksi.
- **Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus:** Kurssit ovat avoimia kaikille riippumatta taustasta, iästä, koulutustasosta ja asuinkunnasta. Kursseja tarjotaan kuitenkin myös ikäryhmittäin sekä eri lähtö- ja vaatimustason mukaisina.
- **Yhteisöllisyys ja osallisuus:** Kansalaisopisto vahvistaa sekä paikallista että opiskelijoiden keskinäistä yhteisöllisyyttä ja mahdollisuutta verkostoitumiseen.

Saavutettavuus ja joustavuus ovat keskeisiä periaatteita. Kansalaisopiston kurssit ovat avoimia kaikille, ja niitä tarjotaan eri tasoissa, jotta jokainen löytää itselleen sopivan oppimispolun. Lisäksi matalan kynnyksen oppimisympäristöt mahdollistavat opiskelun omien taitojen ja osaamistason mukaisesti.

Ystävällinen ja kannustava oppimisympäristö luo perustan mielekkäälle ja innostavalle opiskelulle. Avoin vuorovaikutus on keskeisenä tavoitteena kaikessa toiminnassamme, jotta jokainen opiskelija kokee itsensä tervetulleeksi ja tasa-arvoiseksi yhteisön jäsenenä. Opetuksessa ja toiminnassa hyödynnetään asiakaskeksistä palvelumuotoilua, eli opiskelijoiden yksilölliset toiveet otetaan huomioon kurssien ja oppimisympäristöjen suunnittelussa sekä toteutuksessa.

3.3. Strategia

Kemijärven kansalaisopisto noudattaa vuosille 2025–2030 laadittua Kemijärven kaupunkistrategiaa

Kansalaisopiston arvot pohjautuvat kyseiseen strategiaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kansalaisopistossa merkitsevät sujuvaa ja turvallista arkea. Kuuntelemme toimintaamme osallistuvia luomalla monipuolisia osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksia toimintamme sisältöön. Edistämme alueemme asukkaiden hyvinvointia kestäväällä tavalla ja olemme

toimijana mukana eri ikäryhmien vuonna 2025 laadituissa hyvinvointisuunnitelmissa. Lisäksi mahdollistamme omalta osaltamme hyvän kotoutumisen ja kyliemme elinvoimaisuuden ja viihtyisyyden.

Linkki: [Kemijärven kaupunkistrategia](#)

Lisäksi teemme yhteistyötä toimialueemme kuntien, Savukosken ja Pelkosenniemen, kanssa sekä huomioimme myös heidän kuntastrategiansa kurssien suunnittelussa.

3.4. Visio

- Kansalaisopisto on luova ja turvallinen oppimisyhteisö, joka omalta osaltaan lisää toiminta-alueen vetovoimaa ja arjen hyvinvointia.
- Opisto toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja tarjoaa laajan sekä monipuolisen kurssivalikoiman kaikenikäisille. Osaamisperusteiset kurssit tarjoavat mahdollisuuden tavoitteelliseen opiskeluun ja edistävät oppilaitosyhteistyötä.

4. Opetuksen lähtökohdat

Vapaan sivistystyön koulutus on opiskelijalle omaehtoista, vapaatavoitteista ja tutkintoon johtamatonta. Oppilaitosmuodoista suurimman muodostavat kansalais- ja työväenopistot. Vapaan sivistystyön ytimessä on vapaus: toimintaa ei ole valtiovallan suunnalta ohjattu yhtä vahvasti kuin muita koulutusmuotoja. Siksi vapaassa sivistystyössä ei ole valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita tai muita määräyksiä, joita tulisi valtakunnallisesti noudattaa. Oppilaitosten ylläpitäjät päättävät itse vapaasta sivistystyöstä annetun lain puitteissa, miten he koulutustoimintansa järjestävät ja minkä sisältöistä koulutusta tarjoavat. Tätä vapautta osaamisperusteisuus ja KOSKI-lainsäädäntö eivät muuta.

Sitran Elinikäisen oppimisen tahtotilan mukaan eri tavoin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja tunnustaa riippumatta siitä, miten ja missä osaaminen on hankittu. Erityisesti opiskelu- ja työuraa rakentaville oppijoille osaamisen tunnistamisella ja tunnustamisella voi olla iso merkitys tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että myös vapaan sivistystyön oppilaitoksissa hankittu osaaminen voidaan tunnustaa osaksi tutkinto- tai muita koulutuksia tai työelämäosaamisena.

Kemijärven kansalaisopiston kurssit kuvataan osin osaamisperusteisesti niin, että opiskelija hahmottaa helposti, mitä kurssilla on mahdollista oppia ja minkä tasoinen kurssi on. Osaamisperusteisesti kuvatuille kursseille on lisätty osaamistavoitteet, arviointikriteerit ja opintopisteet. Opettajan tehtävä on kertoa arvioinnin merkintämahdollisuudesta ja muutoinkin luoda motivoiva, rohkaiseva ja opiskelua kannustava ilmapiiri.

4.1. Osaamistarpeet ja kohderyhmä

Kansalaisopistokurssit ovat kaikille avoimia, mutta ne on suunniteltu alueelliset ja kuntalaisten tarpeet huomioiden. Kursseille voi osallistua kuka tahansa iästä, asuinpaikasta tai koulutustaustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa järjestetään myös erityisryhmille suunnattuja kursseja. Väestörakenteen muuttuessa myös kohderyhmät muuttuvat ja syntyy uusia osaamistarpeita.

Kansalaisopiston kurssiohjelma suunnitellaan vuosittain edellisten lukuvuosien pohjalta sekä kurssilaisilta, opettajilta ja yhteiskunnallisilta vaikuttajilta tulevien toiveiden, ideoiden ja vinkkien pohjalta. Tarpeiden tunnistaminen on sekä reaktiivista nykyisten tarpeiden huomioon ottamista, että proaktiivista tulevaisuuden ennakointia. Tietoa kerätään myös kyselyiden ja vertailukehittämisen avulla.

Opetustarjontaan vaikuttavat opiston ylläpitölupa ja laki vapaasta sivistystyöstä. Lisäksi kurssitarjontaan vaikuttavat opiston arvot, opetusresurssien saatavuus, opiskelijoiden ja opettajien toiveet sekä kestävä elämäntavan mukaisen toiminnan periaatteet.

Opistossa on hyväksi havaittuja ja suosittuja kursseja, jotka jatkuvat vuodesta toiseen. Joustavana toimijana opisto saa uusia kursseja järjestettyä nopealla aikataululla. Lukuvuositainen opetustuntien kokonaismäärä rakentuu valtionosuustuntien ja -rahoituksen kautta sekä ylläpitäjän tuen pohjalta.

4.2. Oppimiskäsitykset

Opettajien opetustoimintaan ja pedagogisiin valintoihin vaikuttavat heidän käsityksensä oppimisesta ja opetuksesta. Oppimiskäsitykset pohjautuvat ihmiskäsityksiin. Opettajan työtä ohjaavia oppimiskäsityksiä ovat mm. humanistinen, konstruktivistinen, kognitiivinen, behavioristinen ja kokemuksellinen oppimiskäsitys. Oppimiskäsitykset ohjaavat opettajien opetustoiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Kemijärven kansalaisopistossa oppiminen on elinikäistä ja yhteisöllistä. Toiminta-alueiden asukkaita kannustetaan jatkuvaan läpi elämän tapahtuvaan oppimiseen. Yhteisöllinen oppiminen arjessa mahdollistaa mm. osallistujia kiinnostavien kysymysten ja ilmiöiden tarkastelun sekä

osallistujien omien kokemusten ja arjen toimintamallien hyödyntämisen. Lisäksi yhteisöllinen oppiminen tukee osallistujien mielipiteiden kuulemista ja niiden reflektointia sekä opiskelijoiden osallistumista opetuksen, kurssin käytäntöjen ja arvioinnin suunnitteluun. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan opistojen toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen. Opettajan ja henkilöstön rooli on ennen kaikkea oppimisprosessin ja arjen käytäntöjen ohjaaminen eli opiskelijoiden tukeminen tiedon haussa ja käytännön toiminnassa. Opettaja on oppimista tukeva ohjaaja, joka motivoi, innostaa ja aktivoi opiskelijaa oppimaan. Sekä opettajan antama palaute että vertaispalaute muilta ryhmän jäseniltä tukevat opiskelijaa opinnoissa ja tavoitteiden saavuttamisessa. Yksilöllisten tavoitteiden huomiointi on tärkeää, mutta myös ryhmän ja kurssin yhteisiä osaamistavoitteita nostetaan esiin.

Opiston opetus tukee ihmisten kykyä kasvaa ja kehittyä koko elinikänsä ajan. Euroopan unionin määrittelemiä elinikäisen oppimisen avaintaitoja ovat viestintä äidinkielellä ja vierailta kielillä, matemaattis-luonnontieteellinen perusosaaminen, digitaaliset taidot, oppimistaidot, sosiaaliset taidot, kansalaistaidot, aloitekyky ja kulttuuritietoisuus. Elinikäinen oppiminen on jatkuvaa oppimista, mutta myös oman osaamisen, oppimistavan ja osaamistarpeiden tunnistamista. Itselle uusia taitoja oppimalla tai aikaisempia taitoja päivittämällä ja ylläpitämällä säilytetään mielekäs elämänlaatu ja osallisuus yhteiskuntaan.

Opiskelijat sitoutuvat opiskeluun, kun toiminnan tavoite on selkeästi määritelty. Sitoutumista vahvistaa myös se, että opiskelijat voivat itse osallistua ja vaikuttaa tavoitteenasetteluun. Tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus ja kunnioitus opiskelijoiden kohtaamisessa ja myös opiskelijoiden keskinäisessä kanssakäymisessä synnyttävät luottamuksellisen ilmapiirin. Avoin, turvallinen ja rento ilmapiiri edesauttaa merkittävällä tavalla oppimista.

4.3. Opetustarjonta ja opetuksen suunnittelu

Kemijärven kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia koulutuspalveluita eri-ikäisten opiskelijoiden tarpeisiin. Tarjonnassa on vuosittain sekä opiston perinteisiä kursseja että uusia kokeiluja. Tieto koulutustarpeista saadaan asiakaskyselyiden ja muiden palautteiden kautta. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet ja mahdollisuudet osallistua kursseille. Suunnittelussa otetaan huomioon myös paikallisen kulttuuriperinnön merkitys. Kursseja tarjotaan viikoittaisina kokoontumisina, intensiivikursseina ja lyhytkursseina. Kursseja järjestetään lähi-, etä- ja hybridiopetuksena. Yksilö- ja pienryhmäopetusta on tarjolla valikoiduissa aineissa.

Kemijärven kansalaisopiston kurssisuunnittelutyön tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen ja saavutettavissa oleva opetustarjonta. Opetusalojen tuntimääriä ja siten kurssien suunnittelua ohjaavat opiston henkilöstö- ja tilaresursseihin liittyvät tekijät kuten opettajien ja tilojen alueellinen saatavuus. Opettajien erityisosaaminen sekä käytössä olevat välineet ja laitteet vaikuttavat kurssisuunnitteluun ja -toteutukseen. Perustelluista syistä voidaan myös käynnistää joitakin ryhmiä alle vähimmäisosallistujamäärän.

Myyntipalvelukoulutusta toteutetaan muun muassa kuntien henkilöstön ja yritysten tarpeisiin. Opetustarjonnan lisäksi järjestetään näyttelyitä, näyttöksiä ja esityksiä, teemapäiviä sekä erilaisia oppimistapahtumia.

4.4. Opetuksen tunnistaminen ja tunnustaminen

Kansalaisopistoissa tapahtuva tutkintoon johtamaton opiskelu tuottaa osallistujille monipuolista osaamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut tavoitteeksi, että vapaassa sivistystyössä (ml. kansalaisopistot) hankittu osaaminen tehtäisiin paremmin näkyväksi, jotta sitä voisi hyödyntää esimerkiksi tutkintotavoitteisessa koulutuksessa tai työelämässä. **Osaamisen tunnistaminen** tarkoittaa sitä, että opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella, joita voivat olla esimerkiksi tutkintotodistukset, työtodistukset, osaamiskartoitukset, haastattelut tai muut menetelmät. Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa,

voidaan **tunnustaa** suoraan suoritettavaan tutkintoon (sisällyttäminen). Muissa tapauksissa arvioidaan osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta. Sitä voidaan arvioida opiskelijan toimittamista asiakirjoista ja muista selvityksistä. Apuna voi käyttää esimerkiksi haastatteluja ja portfolioita. Koulutuksen järjestäjä päättää osaamisen vastaavuuden ja ajantasaisuuden varmistamisen menettelytavoista. Aikaisemmin opittua tulee voida hyödyntää tulevissa opinnoissa ja työelämässä, eikä ole tarkoituksenmukaista opiskella jo aikaisemmin opiskeltuja asioita.

Kansalaisopistossa hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen edistämiseksi Kemijärven kansalaisopistossa on otettu käyttöön osaamisperusteiset kurssikuvaukset. Se tarkoittaa opintojen kuvaamista yhtenevällä mallilla siten, että niistä saa mahdollisimman tarkan ja oikean käsityksen opiskelijan osaamisesta kurssin suorittamisen jälkeen. Osaamisperusteisessa kuvaustavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijasta kuvaamaan opiskelijan osaamista. Kansalaisopiston tehtävä kytkeytyy keskeisesti ihmisten monipuoliseen kehittämiseen.

Vapaassa sivistystyössä hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista edistääkseen eduskunta on säätänyt lain, joka mahdollistaa kansalaisopistoissa hankitun osaamisen viemisen kansalliseen KOSKI-tietovarantoon. KOSKI on Opetushallituksen ylläpitämä opintosuoritus- ja tutkintotietoja sisältävä valtakunnallinen tietovaranto. Opintojen tietovarantoon viemisen edellytyksenä on, että kurssi on kuvattu **osaamisperusteisesti, mitoitettu opintopisteinä ja arvioitu vähintään hyväksytty-hylätty-asteikolla**. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kullekin tietovarantoon vietävälle kurssille on määritelty **osaamistavoitteet ja arviointikriteerit**, joiden pohjalta opiskelijan osaamisen arviointi tapahtuu. Suoritustietojen merkitseminen Koski-tietovarantoon edellyttää myös, että kurssikuvaus löytyy ePerusteet-palvelusta.

4.5. Osaamisperusteisuus, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

Osaamisperusteisuudessa periaatteena on se, että osaamista voi hankkia monella eri tavalla ja sitä tulee voida arvioida eri yhteyksissä. Osaamisperusteisessa tavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijaan kuvaamaan, millaista osaamista opiskelijalle syntyy. Kurssisuunnitelma toteutetaan siten, että kurssille tehdään kurssikuvaus, jossa kerrotaan sisällöstä, tavoitteista ja opetusmenetelmistä. Samalla määritellään osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.

Kurssikuvaus kiteyttää kurssin sisällön. Siitä tulisi käydä ilmi, kenelle kurssi on suunnattu ja minkä tasoinen kurssi on.

Osaamistavoitteet kertovat, mitä kurssin päätyttyä tulisi osata. Ne ovat luettelo asioista, jotka jokaisen koulutuksen hyväksytysti suorittaneen on osattava. Jokainen osaamistavoite laaditaan sellaiseen muotoon, että sen pystyy arvioimaan.

Arviointikriteerit kuvaavat kurssilla tavoiteltavan tiedon, taidon ja osaamisen tasoa. Arviointikriteerit kertovat, miten osaaminen tulee osoittaa. Arviointi laaditaan minimitasolle. Opiskelija on suorittanut hyväksytyn tason, kun hän on saavuttanut kurssille asetetut minimitalavoitteet.

Osaamistavoitteiden ja arviointikriteereiden verbien määrittelyssä voi käyttää apuna Bloomin taksonomiaa.

Bloomin taksonomia

Osaamistavoitteet kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan koulutuksen suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä opiskelija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena. Osaamistavoitteet kuvaavat tavoiteltavaa tulosta. Ne kuvataan opiskelijan toimintana ja ne tulee ilmaista selkeästi ja yksinkertaisesti. Osaamistavoitteiden täytyy olla opiskelijoiden saavutettavissa ja niiden toteutumista on kyettävä arvioimaan.

Osaamistavoitteiden laatiminen lähtee liikkeelle koulutuksen keskeisten sisältöjen määrittelystä ja listaamisesta. Koulutuksen keskeiset sisällöt ovat asioita, jotka kaikkien opintojaksolle osallistuneiden pitäisi osata kurssin käymisen jälkeen. Koulutuksen osaamistavoitteet laaditaan

aina minimitasolle ja koulutuksen suorittaakseen opiskelijan on saavutettava kyseiset osaamistavoitteet.

Arviointikriteereillä kuvataan millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Osaamisen arviointi tapahtuu vertaamalla opiskelijan osaamista arviointikriteereihin. Osaamistavoitteet kuvaavat mitä pitää osata ja arviointikriteerit kertovat miten pitää osata.

Bloomin taksonomia

Osaamistavoitteet kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan koulutuksen suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä opiskelija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena. Osaamistavoitteet kuvaavat tavoiteltavaa tulosta. Ne kuvataan opiskelijan toimintana ja ne tulee ilmaista selkeästi ja yksinkertaisesti. Osaamistavoitteiden täytyy olla opiskelijoiden saavutettavissa ja niiden toteutumista on kyettävä arvioimaan.

Osaamistavoitteiden laatiminen lähtee liikkeelle koulutuksen keskeisten sisältöjen määrittelystä ja listaamisesta. Koulutuksen keskeiset sisällöt ovat asioita, jotka kaikkien opintojaksolle osallistuneiden pitäisi osata kurssin käymisen jälkeen. Koulutuksen osaamistavoitteet laaditaan aina minimitasolle ja koulutuksen suorittaakseen opiskelijan on saavutettava kyseiset osaamistavoitteet.

Arviointikriteereillä kuvataan, millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Osaamisen arviointi tapahtuu vertaamalla opiskelijan osaamista arviointikriteereihin. **Osaamistavoitteet kuvaavat, mitä pitää osata ja arviointikriteerit kertovat, miten pitää osata.**

ARVIINTIKRITEERIT ARVOSANOILLE 1-5

Tyydyttävä 1

- tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa
- toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti ja yhteistyökykyisesti
- tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja sekä hyödyntää niitä työssään
- käyttää perustietoa kaavamaisesti ja tarvitsee joissain tilanteissa lisäohjeita
- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti sekä arvioi suoriutumistaan
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaan

Tyydyttävä 2

- toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa
- toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti tutuissa tilanteissa
- tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot sekä hyödyntää niitä tarkoituksenmukaisesti
- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
- tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen perusteella

Hyvä 3

- toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti
- selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
- hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot
- käyttää ja hyödyntää työssä tietoa monipuolisesti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4

- toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa
- hyödyntää ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisia ratkaisutapoja
- toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti
- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Kiitettävä 5

- toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti työkokonaisuuden toteuttamiseksi
- toimii haastavissakin vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti
- ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita
- hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti
- soveltaa tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti, perusteellisesti ja kriittisesti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa ja toimintaympäristönsä kehittämiseksi
- ymmärtää oman työn ja toiminnan merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

5. Opetuksen toteutus

Kemijärven kansalaisopiston tavoitteena on laaja, monipuolinen ja korkeatasoinen opetustarjonta. Kursseja tarjotaan alkeis- ja perustason sekä erityistaitokursseina. Opintokokonaisuuksien toteutus vaihtelee runsaasti kurssien sisällöistä ja tavoitteista sekä opettajien saatavuudesta riippuen. Opetuksessa voidaan hyödyntää erilaisia opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä, jotka tukevat eri tavoin opiskelijoiden oppimista.

5.1. Oppimisympäristöt

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan laajasti erilaisia oppimiseen liittyviä fyysisiä ja virtuaalisia ympäristöjä sekä sosiaalisten suhteiden ja psyykkisten tekijöiden kokonaisuutta, joiden puitteissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöihin kuuluvat myös opetusvälineet ja oppimateriaalit. Opetusta järjestetään mahdollisimman hyvin toimintaan soveltuvissa tiloissa, joissa on otettu huomioon saavutettavuus, esteettömyys, kestävä elämäntapa, opetettavien kurssien tarpeet sekä viihtyisyys- ja työturvallisuuskohdat.

Opetusta toteutetaan lähiopetuksena sekä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen mm. etäkursseina ja monimuoto-opetuksena. Etäopetusvälineiden ja sähköisten alustojen avulla monipuolinen ryhmäopetus ja vuorovaikutus opettajan ja opiskelijoiden välillä mahdollistuvat joustavasti. Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään digivälineitä omassa opinnoissaan.

Kemijärven kansalaisopistolla on sosiaalisia oppimisympäristöjä, jotka ovat myönteisiä, ilmapiiriltään avoimia, turvallisia ja oppimista ja opetustyötä tukevia. Ne rohkaisevat opiskelijaa ja antavat hänelle mahdollisuuden työskennellä itsenäisesti sekä ryhmässä. Fyysisinä oppimisympäristöinä pyritään hyödyntämään ensisijaisesti opistojen omia tiloja, kaupungin, kuntien ja yhdistysten hallinnoimia tiloja ja lähiluontoa. Virtuaalisina oppimisympäristöinä opistolla on käytössä esimerkiksi Microsoft Teams ja Zoom.

Asianmukaiset tekniset laitteet monipuolistavat oppimisympäristöä ja mahdollistavat uusia opetusmenetelmiä. Sähköisiä oppimisympäristöjä ja sovelluksia voi hyödyntää opetuksen eriyttämisessä ja elävöittämisessä. Ne tukevat opiskelijoiden aktiivisuutta, sosiaalista vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Sähköisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen on tärkeä mahdollisuus, mutta ei itsetarkoitus.

Pyrkimys aitoon ja moniaistiseen kokemukseen oppimistapahtumassa on laajentanut oppimisympäristöjä luokkatilojen ulkopuolelle. Monipuoliset autenttiset oppimisympäristöt laajentavat kurssitarjontaa.

5.2. Opetusmenetelmät

Opetuksen toteuttamis- ja työtavaksi valitaan kurssiin sopiva ja opiskelijan oppimista edistävä opetusmenetelmä. Erilaisilla opetusmenetelmillä opettaja organisoii, aktivoi ja motivoi opetusta. Opistoissa suositetaan monipuolisten opetusmenetelmien käyttöä oppimisen edistämiseksi. Käytettyjä opetusmenetelmiä ovat mm. tekemällä oppiminen, havainnollistaminen, ryhmätyöt, keskusteleva opetus, työpajat ja luennot. Hyvä opetusmenetelmä lisää oppijan motivaatiota ja antaa sekä opettajalle että oppijalle mahdollisuuden vastavuoroiseen palautteeseen.

Opetusmenetelmien valintaan vaikuttavat kurssilaisten ikä, taso, oppimiskokemukset ja tottumukset, motivaatio ja elämäntilanne. Ryhmien heterogeenisyys edellyttää opettajilta erilaisten pedagogisten ratkaisujen vaihtelevaa käyttöä. Opetus toteutetaan opettajan pedagogisilla ratkaisuilla ja yhdessä opiskelijoiden kanssa sovitulla menetelmällä. Lisäksi opettajan opetustapa, valmiudet, kokeilunhalu ja kokemus erilaisista opetusmenetelmistä ohjaavat opetuksen toteuttamista. Käytettävien opetusmenetelmien valintaan vaikuttavat lisäksi opetettava aine, kurssin sisältö ja tavoitteet. Opetusmenetelmien vaihtelevuus ja tarkoituksenmukaisuus riippuvat myös fyysisestä opetustilasta, ryhmän koosta ja ajasta.

Opiskelijoita kannustetaan itseohjautuvaan oppimiseen, oma-aloitteisuuteen, joustavuuteen ja vastuullisuuteen omasta opiskelusta ja oppimisesta. Itseohjautuva oppija ei työskentele yksin, vaan oppimista tapahtuu koko ajan sekä vuorovaikutuksessa muiden kurssilaisten että opettajan kanssa.

Turvallinen, hyväksyvä ja luottamuksellinen oppimisympäristö on oppimisen edellytys ja tärkeää, jotta yhteisöllinen oppiminen toteutuu. Opiskelijoiden on voitava turvallisesti jakaa ajatuksiaan ja tulla kuulluksi. Tavoitteena on, että opiskelijat ymmärtävät toistensa näkökantoja ja hyväksyvät erilaisuutta.

6. Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Kansalaisopistojen opetus ei ole tutkintotavoitteista, eikä kursseja lähtökohtaisesti arvioida numeroin tai arvosanoin. Kemijärven kansalaisopistossa opiskelijalla on kuitenkin mahdollisuus halutessaan osoittaa osaamisensa ja saada arviointi joistakin (erikseen mainituista) osaamisperusteisesti kuvatuista ja opintopisteytetyistä kursseista. Arviointi tapahtuu numeerisella 1-5 asteikolla. Koulutuksen hyväksytysti suorittaakseen opiskelijalta vaaditaan osaamistavoitteiden saavuttamista. Osaamistavoitteet kirjoitetaan siten, että saavutettu osaaminen pystytään arvioimaan, testaamaan tai mittaamaan. Osaamisen arvioinnin päämääränä on arvioida, miten opiskelija osaa. Osaamisperusteinen arviointi on kriteeriperusteista eli opiskelijan osaamista verrataan osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin tarkoituksena on tukea osaamistavoitteiden saavuttamista sekä opiskelijan osaamisen tunnustamista jatkokoulutuksessa ja työelämässä, ja tehdä kansalaisopistossa hankittua osaamista paremmin näkyväksi.

Opiskelija näyttää osaamisensa opettajalle etukäteen sovitulla tavalla. Opiskelija osoittaa, kuinka hyvin hän on saavuttanut kyseessä olevan koulutuksen osaamistavoitteet. Osaamisen osoittaminen voi muodostua opiskelijan tuotoksesta tai toiminnasta. Opiskelijalle voidaan antaa mahdollisuus vaikuttaa yksilölliseen osaamisen osoittamisen tapaan, kun siitä sovitaan arvioijan kanssa etukäteen ja valittu tapa mahdollistaa osaamisen arvioinnin.

Osaamisen osoittamisen tavan valintaa ohjaavat koulutuksen osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Joissain tilanteissa on perusteltua käyttää useampaa osaamisen osoittamisen tapaa. Erilaisia osaamisen osoittamisen tapoja ovat esimerkiksi suullinen esitys, henkilökohtainen tai ryhmäkeskustelu, osaamisen "näyttö" autenttisessa tilanteessa tai arvioijan laatimat tehtävät ja testit. Opiskelija voi tuoda osaamistaan näkyväksi hyödyntämällä eri menetelmiä esimerkiksi kirjallisilla dokumenteilla, kehittytyön tuotoksia ja valmiita tuotteita. Osaamisen osoittamista voi lisäksi täydentää dokumenteilla aiemmin hankitusta osaamisesta, kuten pätevyys- tai kurssitodistuksilla tai osaamismerkillä.

6.1. Opiskelijan oikeudet

Hyvä ja selkeä arviointiprosessi sekä toimijoiden ajantasaisen osaaminen varmistaa että opiskelijoiden oikeudet toteutuvat. Toimintatavat ja ohjeet on suunniteltava etukäteen ja niistä on tiedotettava myös opiskelijaa.

Mikäli tehdystä osaamisen arvioinnista seuraa opiskelijalle epäselvyyttä tai tunnetta epätasa-arvoisesta kohtelusta, oppilaitoksen vastuullisten toimijoiden tulee olla valmiita tarkistamaan tehtyjä arviointeja sekä pystyä perustelemaan annettu arvosana tai hylätty suoritus.

Opiskelijalle tulee perustella ja kertoa osaamiseen liittyvät puutteet. Opiskelijalla on oikeus pyytää arvioinnin perustelut. Opiskelija voi pyytää rehtorilta arvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, edelleen aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

6.2. Opintojen laajuus ja rakenne

Kurssin vieminen ePerusteet-palveluun ja suoritustietojen vienti kansalliseen KOSKI-tietovarantoon edellyttävät kurssin mitoittamista opintopisteinä. Yksi opintopiste vastaa noin 27 tunnin työpanosta, mutta vaatimustaso työpanoksen toteutumisessa saattaa vaihdella suurestikin riippuen opiskelijan valmiuksista ja aikaisemmasta osaamisesta. Arviointien yhteydessä kirjataan myös opintojen laajuus. On huomattava, että opintopisteet eivät kerro oppimisen tasosta. Opintopisteet mittaavat siis opiskelijan työn määrää, mutta eivät sen laatua. Kurssi voi rakentua lähi- ja etäopetuksen lisäksi myös itsenäisestä työskentelystä. Kemijärven

kansalaisopistossa kurssit mitoitetaan 0,5 opintopisteen tarkkuudella. Opintopisteyttäminen helpottaa kansalaisopisto-opintojen hyväksilukua esimerkiksi jatko-opinnoissa.

Opiskelijan työmäärän määrittämiseen on olemassa opintopistelaskureita, joista yksi löytyy esimerkiksi Helsingin yliopiston verkkosivuilta:

[OPINTOPISTELASKURI21102021-4.xlsx \(live.com\)](#)

sekä toinen Opintokeskuksen verkkosivuilla:

[Opintokeskusten mitoituslaskuri.xlsx \(live.com\)](#)

6.3. Opiskelijan suostumus ja arvioinnin dokumentointi

Koulutuksen suoritustiedot tallennetaan KOSKI-tietovarantoon. Vapaatavoitteisten koulutusten osalta tietojen tallentamisen edellytyksenä on, että opiskelija suostuu tietojen tallentamiseen. Opiskelija antaa suostumuksensa tiedot tallentavalle oppilaitoksen ylläpitäjälle koulutuksen alkaessa. Suostumusta annettaessa opiskelijan henkilöllisyys tulee tarkistaa henkilöllisyystodistuksen avulla. Mikäli opiskelija on alaikäinen, suostumuksen antaa opiskelijan huoltaja. Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti (ilman painostusta tms.) ja nimenomaisesti (eli tarkasti tietylle kurssille) tietyn koulutuksen tietojen tallentamiseen. Oppilaitos säilyttää opiskelijan suostumuksen toistaiseksi. Opiskelijalla on oikeus perua suostumuksensa milloin tahansa.

Arvioinneista annetut arvosanat kirjataan ja tallennetaan seuraavin tiedoin:

- 1) Koulutuksen nimi ja koulutuksen laajuus opintopisteinä.
- 2) Koulutuksen päättymispäivä sekä osaamisen arviointi.

Osaamisen arvioinnista syntyvää aineistoa ovat esimerkiksi arvioinnin kirjaamiseen käytetyt asiakirjat sekä osaamisen osoittamisen kirjalliset tai digitaaliset tuotokset tai esitykset. Oppilaitos voi päättää näiden aineistojen mahdollisesta säilyttämisestä. Opiskelija voi myös pyytää paperisen todistusasiakirjan opintosuorituksistaan, vaikka hän on antanut suostumuksen suoritustietojensa tallentamiseen tietovarantoon. Lisäksi kurssille osallistumisesta on jatkossakin mahdollista pyytää osallistumistodistus, johon ei tule arviointia.

6.4. Osaamisen arviointi

Vapaan sivistystyön koulutuksessa saavutetun osaamisen Koski -tietovarantoon viemisen edellytyksenä on, että osaaminen on arvioitu. Jos opiskelija haluaa Kansalaisopiston kurssilta suoritusmerkinnän, opiskelijan osaaminen arvioidaan ja tätä varten on luotava kurssille arviointikäytännöt.

Arvioinnin ja palautteen tarkoitus on tehdä saavutettua osaamista näkyväksi opiskelijalle itselleen ja tähän tarvitaan monipuolisia arvioinnin tapoja ja menetelmiä. Opiskelijalähtöinen arviointi on avointa, läpinäkyvää ja perusteltua sekä perustuu vuorovaikutukseen. Arvioinnin tulee olla luonteeltaan kannustavaa ja antaa opiskelijalle tietoa hänen kehitymisestään. Arviointi tulee tehdä mahdollisimman pian osaamisen osoittamisen jälkeen.

Osaamisperusteinen arviointi on puhtaasti kriteeriperusteista eli opiskelijan osaamista verrataan osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Osaamistavoitteet kuvaavat niitä osaamiskokonaisuuksia, joista kurssin sisältö muodostuu. Kuhunkin osaamistavoitteeseen liittyy arviointikriteereitä, jotka kuvaavat niitä osaamisia, jotka täytyy hallita saavuttaakseen osaamistavoitteen. Arviointikriteerit määrittävät usein osaamisen itsenäisyyden tasoa. Opiskelija saa suoritusmerkinnän oman suorituksensa perusteella, eikä merkintä ole riippuvainen muiden opiskelijoiden suorituksesta eikä koulutukseen käytetystä ajasta.

Arvioinnissa tulee noudattaa arviointikriteereitä ja kaikkien osapuolten tulee tietää arvioinnin perusteet. Arvioija ei voi muuttaa tai mukauttaa kriteerejä kurssin aikana. Tällä varmistetaan arvioinnin oikeellisuus ja opiskelijan oikeudet. Arvioija vertaa opiskelijan osaamista ainoastaan

osaamistavoitteisiin ja niiden arviointikriteereihin. Näin opiskelijaa ohjataan selkeästi kehittämään juuri tavoiteltavaa osaamista.

Osaamista on voitava arvioida ja todentaa luotettavasti erilaisin arviointimenetelmin eli osaamistavoitteiden tulee olla selkeitä sekä arvioitavissa, mitattavissa tai todennettavissa olevia asioita ja kykyjä. Mikäli kansalaisopisto järjestää esimerkiksi numeerisesti arvioitavaa opetusta vaikka yhteistyössä toisen oppilaitoksen kanssa, oppilaitokset sopivat arviointikriteereistä ja osaamistavoitteista yhdessä.

Arvioinnin kuvauksessa esitetään, **millä keinoin** opiskelijoiden saavuttama osaaminen arvioidaan ja **minkälaisia menetelmiä** arvioinnissa käytetään eli **millä keinoin opiskelija osoittaa osaamisensa**. Arviointimenetelmiä voivat olla esimerkiksi oppimistehtävä, portfolio, työn reaaliaikainen seuraaminen tai suullinen arviointi. Usein arvioinnissa käytetään useita menetelmiä. Arviointiin voi sisältyä myös opiskelijan itsearviointia tai vertaisarviointia. Lopullisesta arvioinnista vastaa kuitenkin aina opimisen arvioija.

Arvioinnin tehtävä on tukea opiskelijan oppimista. Luonteeltaan arviointi on oppimiseen kannustavaa, monipuolista, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä. Arviointi toimii myös opettajan työvälineenä, jonka avulla opintoryhmän, yksittäisen opiskelijan sekä myös opettajan itsensä oppimista voidaan kehittää. Arvioinnin avulla opettaja saa tietoja ja havaintoja opiskelijan taidoista yksilöllisenä oppijana.

Autenttinen arviointi on luonnollisissa ja käytännön tilanteissa tapahtuvaa arviointia, johon liittyy vahvasti myös opiskelijan itsearviointi. Autenttisen arvioinnin synonyyminä käytetäänkin opiskelijälähtöistä arviointia. Autenttisessa arvioinnissa opiskelijan osaamista arvioidaan siis oikeissa, käytännön tilanteissa.

Arviointikeskustelu on vuorovaikutteinen osaamisen osoittamisen tapa. Se soveltuu hyvin osaamisen osoittamisen täydentämiseen. Opiskelija voi tuoda osaamistaan esiin esimerkiksi suullisella esityksellä, tuotosten esittelyllä tai arvioijan esittämien kysymysten avulla. Arviointikeskustelu voi parhaimmillaan helpottaa opiskelijan kokemaa jännitystä ja lieventää arviointiin liittyvää valtasuhdetta. Vuorovaikutteinen arviointi voi lisätä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ja opettajan välistä luottamusta arvioinnin aikana.

Itsearviointissa opiskelija arvioi itse oman osaamisensa tasoa ja pohtii, miten hyvin on omasta mielestään saavuttanut osaamistavoitteet. Itsearviointi tuo näkyväksi yksilön persoonallista kasvua ja kehittymistä. Opiskelijan itsearviointi voidaan sisällyttää arviointikeskusteluun. Itsearviointi ei kehity ilman perehdytystä, siihen kannustamista ja harjoittelua. Sen toteutumisen edellytyksenä on, että opiskelijalla itsellään on käsitys kyseessä olevan koulutuksen sisällöstä ja osaamistavoitteista sekä hän pystyy vertaamaan osaamisensa tasoa arviointikriteereihin.

Vertaisarvioinnissa opiskelijat pääsevät osalliseksi arviointiprosessiin. Opiskelijat arvioivat vertaistensa tuotoksia, osaamisen tasoa tai pohtivat asian merkitystä omalta kannaltaan. Vertaisarvioinnin avulla opiskelijat saavat monipuolista palautetta osaamisestaan ja samalla jokaisella on mahdollisuus pohtia kriittisesti omia tietojaan ja taitojaan. Opiskelijoiden aktiivisuuden myötä oppimisen laatu voi myös parantua. Vertaisarvioinnin aikana opiskelijat arvioivat toistensa tai vähintään yhden kanssaopiskelijan suorituksia ja samalla perehtyvät koulutuksen osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Vertaisarviointi voi mahdollistaa monipuolisen palautteen antamisen yksittäiselle opiskelijalle.

Osaamisen osoittamisen tavan valintaa ohjaavat koulutuksen osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Osaamisen arviointi kannattaa koostaa pienistä osioista. Osaaminen on myös mahdollista osoittaa siten että opiskelija koostaa viimeiselle opetuskerralle kaiken etukäteen sovitun materiaalin osaamisen osoittamiseksi. Tämän pohjalta opettaja voi tehdä sitten arviointipäätöksen. Joissain tilanteissa on perusteltua käyttää useampaa osaamisen osoittamisen tapaa. Erilaisia osaamisen osoittamisen tapoja ovat esimerkiksi suullinen esitys, henkilökohtainen tai ryhmäkeskustelu, osaamisen "näyttö" autenttisessa tilanteessa tai arvioijan laatimat tehtävät ja testit. Opiskelija voi tuoda osaamistaan näkyväksi hyödyntämällä eri menetelmiä esimerkiksi kirjallisia dokumentteja, kehittäytyön tuotoksia ja valmiita tuotteita. Osaamisen osoittamista voi lisäksi täydentää dokumenteilla aiemmin hankitusta osaamisesta kuten pätevyys- tai kurssitodistuksilla tai osaamismerkillä.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan arvioinnin vähimmäisvaatimuksena on, että koulutuksessa saavutettu osaaminen on hyväksytty/hylätty. Kemijärven kansalaisopiston käyttämässä arvioinnissa arviointiasteikko on 1-5. Myös muunlaisen arviointiasteikon käyttäminen on mahdollista. Koski -tietovarantoon tallennetaan vain opiskelijan hyväksytty suoritus. Jos kurssilla on käytössä muunlainen arviointiasteikko, asteikkoa varten on luotava omat arviointikriteerit.

Mikäli opiskelijan osaaminen ei yllä tavoitetulle tasolle, hänelle ei voida antaa suoritusmerkintää. Päätös tulee perustella hänelle siten, että hän ymmärtää mitä hänen osaamisestaan jäi puuttumaan. Hänelle voidaan myös antaa mahdollisuus täydentää suoritustaan. Opiskelijalla on oikeus pyytää selvitystä, jos hän ei ole saanut riittäviä perusteluja suoritusten hylkäämiseen.

ARVIOINTIKRITEERIT ARVOSANOILLE 1-5

Tyydyttävä 1

- tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa
- toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti ja yhteistyökykyisesti
- tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja sekä hyödyntää niitä työssään
- käyttää perustietoa kaavamaisesti ja tarvitsee joissain tilanteissa lisäohjeita
- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti sekä arvioi suoriutumistaan
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaan

Tyydyttävä 2

- toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa
- toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti tutuissa tilanteissa
- tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot sekä hyödyntää niitä tarkoituksenmukaisesti
- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
- tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen perusteella

Hyvä 3

- toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti
- selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
- hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot
- käyttää ja hyödyntää työssä tietoa monipuolisesti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4

- toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa
- hyödyntää ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisia ratkaisutapoja
- toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti
- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Kiitettävä 5

- toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti työkokonaisuuden toteuttamiseksi
- toimii haastavissakin vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti
- ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita
- hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti
- soveltaa tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti, perusteellisesti ja kriittisesti

- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa ja toimintaympäristönsä kehittämiseksi
- ymmärtää oman työn ja toiminnan merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

7. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat

Kemijärven kansalaisopisto tarjoaa monipuolisesti opetusta erilaisissa taito-, taide- ja kieliopinnoissa. Opintoalat muodostuvat yhdestä tai useammasta saman aihealueen oppiaineesta. Kunkin opintoalan tuntimäärät vaihtelevat vuosittain toimialueen strategisten linjausten, opiston tavoitteiden ja osallistujien osaamistarpeiden mukaan. Tässä luvussa esitellään opiston tämänhetkiset ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat kursseista, joista voi saada osaamisperusteisen arvioinnin.

7.1. Musiikki

Kemijärven kansalaisopiston musiikin kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kursseilla opiskelijan on mahdollista saada yksilöopetusta tai osallistua ryhmässä tapahtuvaan opetukseen.

Kemijärven kansalaisopiston musiikkiopintojen tarkoituksena on tarjota tilaisuus eri musiikin muotojen oppimiseen. Kurssitarjonta sisältää esim. yksinlaulua, kuorolaulua, orkesterimusiisointia ja eri instrumenttien yksilöopetusta.

7.1.1. Kitaransoitto, yksilöopetus, 0,5 op

Tervetuloa kitaransoiton alkeiskurssille! Opi klassisen kitaran perusteet ja hallitse sorminäppäilytekniikka. Keskitymme soitujen rakenteisiin ja käyttöön, jotta voit luoda vapaata säestystä ja tuoda musiikkia elämääsi.

Osaamistavoitteet

Osaamistavoitteina on riittävä nuotinlukutaito ja soitujen tuntemus, sekä soittamiseen tarvittava perustekniikka melodiasoittoon, säestykseen ja helppoihin sooloteoksiin.

- klassisen kitaransoiton perusteet
- sorminäppäilytekniikan perusteet

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 40t yksilöopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.1.2. Pianonsoitto, yksilöopetus, 1 op

Tule pianonsoiton ihmeelliseen ja rentouttavaan maailmaan! Pianonsoiton kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille soittajille, jotka haluavat oppia soittamaan pianoa. Tavoitteena on soittamisen ilo yhdistettynä tavoitteelliseen ja yksilölliseen oppimiseen, oletpa aloittaja tai jo alkeista pidemmälle ehtinyt soittaja. Kurssi toteutetaan yksilöopetuksena 30min/ oppitunti.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- nimetä koskettimet oikeilla sävelten nimillä
- soittaa nuoteista kappaleita molemmilla käsillään

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää yksilöopetusta 27 t.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.2. Kuvataiteet

Kemijärven kansalaisopiston kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kursseilla opiskelijan on mahdollista oppia kuvataidetta laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Kuvataidekursseilla opiskelija oppii ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja havaintojaan eri tekniikoita ja niiden yhdistelmiä niin, että hänelle syntyy innostunut ja henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Kuvataideopinnot ohjaavat opiskelijaa tavoitteelliseen itseilmaisuuksiin kehittämällä myös esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja sekä ymmärrystä taiteen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

Kemijärven kansalaisopistossa on tarjolla kursseja kuvataiteen eri osa-alueilta, kuten öljyväri-, ikoni- ja akvarellimaalauksesta sekä piirustuksesta (esim. lyijykynällä, hiilellä tai liiduilla), keramiikasta tai taidegrafiikasta. Kurssin teemasta ja kestosta riippuen kuvataiteen kursseilla opiskelija oppii esim. värioppia, sommittelua ja taidehistoriaa oman työskentelyn ja opettajan valitsemien aiheiden avulla. Kurssista riippuen opiskelijan on mahdollista perehtyä myös esimerkiksi valokuvaukseen, mediataiteeseen, muotoiluun tai vaikkapa installaatioihin.

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan tai työskentelyvälineeseen tutustuttava kurssi.

7.2.1. Maalaus, 2 op

Kurssilla on mahdollisuus maalata erilaisilla tekniikoilla ilman aiempaa kokemusta. Aihe oman valinnan mukaan tai yhteisistä asetelmista. Omat välineet ja materiaalit mukaan. Kurssin aikana käydään läpi sommittelua sekä perspektiivi- ja värioppia.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- käyttää erilaisia maalausnesteitä, siveltimiä ja maalauspohjia
- värien sekoittamista
- erilaisia sivellintekniikoita
- toteuttaa maalauksen sommittelusta lopulliseksi kuvaksi
- tunnistaa erilaisia kuvataiteessa käytettyjä materiaaleja ja välineitä

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 60 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.2.2. Ikonimaalaus, 2 op

Tule maalaamaan oma enkeli- tai henkilöikoni. Aloittelijakin onnistuu, vaikka et olisi maalannut kouluaikojen jälkeen. Opettajalta voit ostaa tarvittavat materiaalit.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettyä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan asteikolla 1-5.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- munatemperatekniikan perusteet
- kuvan toteutuksen perinteisin menetelmin
- ikonin valmistuksen piirustuksen suunnittelusta loppulakkaukseen

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 75t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.2.3. Kuvallisen ilmaisun perusteet, 3 op

Tule kurssille kehittämään piirustuksen ja maalauksen taitojasi. Tämä kurssi sopii hyvin aloittelijoillekin! Syksyllä keskitymme harjoittelemaan piirustustaitoja erilaisilla tekniikoilla ja välineillä. Keväällä perehdymme maalauksen tekniikkaan ja etsimme omaa tapaa ilmaista itseä maalaamalla. Kurssilta on mahdollista saada halutessaan myös Kansalaisen perustaitojen osaamismerkki (KAPOS). Hyväksytyn Oma osaaminen -osaamismerkin tavoitteena on osata tunnistaa omaa osaamistaan, vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan.

Lisätiedot

Piirtäminen on taito, jonka opimme jo lapsena, mutta usein unohdamme kouluiän jälkeen. Kuitenkin samalla tavalla kuin harjaannutamme vaikkapa pyörällä ajon taitoa, voimme harjoitella piirtämisen taitoja jopa aikuisinakin. Piirtäessä kehität samalla luovan itseilmaisun perusasioita: hetkeen pysähtymistä, kohteeseen eläytymistä, luottamusta omaan näkemykseen, omien tunteiden ilmentämistä ja pitkäjänteistä oman kuvallisen ilmaisukyvyn kehittelyä.

Maalaaminen on moniaistinen ja uutta luova tapahtuma tekijän ja teoksen välillä. Kun rohkaistut etsimään ja kokeilemaan omaa tapaa tarttua välineisiin ja maalauksen materiaaleihin, pääset kehittämään yksilöllistä maalauksellista itseilmaisua.

Kurssimaksuun sisältyy materiaalit kokeiluja varten, mutta varsinaisiin töihin opiskelija hankkii itse välineet ja materiaalit. Kurssiin sisältyy myös vähän kotitehtäviä.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- hahmottaa piirtämisen havainnoivana tapahtumana
- kuvata eri piirustusvälineillä materiaalia, muotoa ja tilaa
- rakentaa visuaalista rytmiikkaa
- ymmärtää piirustuksen itsenäisenä taidemuotona
- kuvan rakentamisen visuaaliset peruselementit kuvallisen ilmaisun perustana
- arvioida sommittelun, tilavaikutelman ja perspektiivin vaikutusta kuvassa
- käyttää eri välineitä ja piirustustyyliä oman ilmaisun löytämiseksi
- löytää erilaisia piirustusaiheita
- käyttää tärkeimpiä maalaustekniikoita
- tarttua erilaisiin materiaaleihin ja välineisiin
- ilmaista itseäsi yksilöllisellä maalaustyyllilläsi
- käyttää erilaisia maaliaineita ja kokeilla erilaisia työtapoja
- arvioida maaliaineiden ekologisuutta
- havainnoida materiaalin ja ilmauksen suhdetta maalauksessa

- tutkia miten maalin aineellisuus eri maalaustekniikoissa vaikuttaa valo- ja värivaikutelman muodostumiseen

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 63 t lähiopetusta sekä 10 t itsenäisiä tehtäviä.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Kansalliset perustaitojen osaamismerkkit

Osaamismerkkien suorittaminen

Kansalaisen perustaitojen osaamismerkki (KAPOS). Hyväksytyn Oma osaaminen -osaamismerkkin tavoitteena on osata tunnistaa omaa osaamistaan, vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan.

7.2.4. Ylpeästi itsekäs - voimauttava valokuvaus, 1 op

Kuka minä olen – ja mihin olen menossa?

Tule tutkimaan omaa tarinaasi valokuvan ja luovien tehtävien avulla! Kurssilla pysähdyt pohtimaan identiteettiäsi, vahvuuksiasi ja elämäsi merkityksellisiä hetkiä sekä hahmottelemaan, millaista tulevaisuutta haluat rakentaa.

Opit samalla valokuvauksen perusteita ja pääset kokeilemaan, miten kameralla voi kertoa tarinoita ja näyttää asioita uudella tavalla. Kurssilta voi saada KAPOS -merkkejä vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidoissa. Hyväksytty suoritus näkyy opiskelijan Oma Opintopolku -palvelussa, josta sen voi liittää esimerkiksi CV:hen.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- valokuvauksen perusteita
- tarinan kerrontaa kuvien avulla
- parempaa itsetuntemusta

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 22 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Kansalliset perustaitojen osaamismerkit

Osaamismerkkien suorittaminen

KAPOS -merkkejä vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidoissa.

Kansalliset perustaitojen osaamismerkit

Kansalliset perustaitojen osaamismerkit

Osaamismerkkien suorittaminen

Kurssilta voi saada KAPOS -merkkejä vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidoissa.

Vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidot

- Oma työhyvinvointi
- Vuorovaikutus

7.3. Muotoilu, kädentaidot

Kemijärven kansalaisopiston muotoilun ja kädentaidon kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kursseilla opiskelijan on mahdollista oppia muotoilua ja kädentaitoja laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Muotoilu- ja kädentaitokurssien tavoitteena on antaa tietoa ja taitoa käsityön ja askartelun eri osa-alueista. Kursseilla innostetaan ja kannustetaan opiskelijoita kokeilemaan ja löytämään omia luovia ratkaisuja omassa tekemisessään. Opetus ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset erot, tarpeet ja taitotasot sekä tukee oppilaan kädentaitojen kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan.

7.3.1. Ompelu, 3 op

Tämä kurssi on tarkoitettu sekä aloittelijoille että kokeneemmillekin ompelijoille. Ompelun lisäksi opit suunnittelua ja valmiskaavan käyttöä sekä muokkaamista haluttuun malliin. Tekemisen kautta opit tuntemaan myös materiaalin käyttäytymistä ja valitsemaan oikeanlaisen materiaalin eri käyttötarkoituksiin.

Käytössäsi on kansalaisopiston teollisuuskoneet sekä tavalliset ompelukoneet. Ota mukaan omat ompelutarvikkeet esim. nuppineulat ja sakset. Jos haluat kurssiltasi arvioinnin, ole yhteydessä opettajaan heti kurssin alettua.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- valita oikean materiaalin valmistettavaan tuotteeseen
- ottaa tarvittavat mitat valmiskaavojen jäljentämistä varten
- valita oikean kaavakoon ja tiedät kaavamerkintöjen tarkoituksen
- asetella kaavat kaavamerkintöjen mukaan kankaalle ja huomioida tarvittavat saumanvarat
- käyttää lukkotikkikonetta, ompelukonetta, saumuria ja peitetikkikonetta ohjatusti
- vaihtaa langat ja puolata lankaa em. koneilla
- käyttää tukikankaita
- viimeistellä tuotteen

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 66 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 Osaamisen arviointi.

Housujen kaavoitus OSA 1, 1 op

Kurssilla piirrät housun peruskaavan mittojen mukaan saksalaisella kaavanpiirtämisjärjestelmällä. Lisäksi ompelet sovitus housut jotka sovitetaan ja korjataan, jotta saat istuvan housun peruskaavan käyttöösi. Voit jatkaa housun kaavoituksen ja ompelun opiskelua kurssilla 1104001 Housujen kaavoitus OSA 2 (1 op). Ilmoittaudu tälle kurssille erikseen.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- ottaa mitat housun kaavaa varten
- tehdä vartaloanalyysiä
- tehdä laskelmat
- piirtää housun peruskaavan saksalaisen kaavanpiirtämisjärjestelmän mukaisesti
- ommella sovitus housut
- tehdä sovituksen
- tehdä sovitusmuutokset kaavaan

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 14 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että pa

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Housujen kaavoitus OSA 2, 1 op

Tarvitset kurssille mittojen mukaan tehdyn, istuvaksi sovitettun housun peruskaavan, joka tehdään osassa 1. Kurssilla opit kuosittelemaan eli muokkaamaan peruskaavan haluamaasi malliin. Lisäksi opit leikkaamaan kankaan sekä ompelemaan etuvetoketjun, taskut ja vyötärökaitaleen. Voit joko ommella housut valmiiksi tai tehdä harjoitustöitä.

Opiskelija hankkii kurssimateriaalit itse ja vastaa niiden kustannuksista. Materiaalit kannattaa ostaa vasta ilmoittautumisajan päätyttyä, kun kurssin toteutuminen on varmistunut.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- kuositella housun peruskaavaa haluamaasi malliin
- leikata housut housukankaasta
- kaavoittaa ja ommella housun etutaskun
- kaavoittaa ja ommella etuvetoketjus
- kaavoittaa ja ommella vyötärönauhan
- tehdä napinläven ja ommella napin
- lyhentää lahkeet sopivaksi ja kääntää lahkeensuut

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 14 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Mááccuk, Metsäsaamelaisen verkapuvun valmistaminen, 3 op

Tällä kurssilla valmistat metsäsaamelaisen verkapuvun kaavoilla, jotka teit Metsäsaamelaisen kesäpuku -kurssilla. Voit siis osallistua kurssille vain jos sinulla on jo verkapuvun kaavat olemassa, koska tämä kurssi ei sisällä kaavoitusta.

Itä-Lapin pukumalli pohjautuu tietoon Kaisa Hyldemina Mikkalan ja Alpin Ylitalon puvuista. Länsilapin naisen ja miehen puku pohjautuu Kittilän alueen ja saamelaisalueen saamenpukuoppiin. On hyödyllistä tietää puvun kantajan metsäsaamelaisista juurista valitaksesi oikean pukumalli.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- leikata ja ommella verkapuvun perinteisten oppien mukaisesti

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 48 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Kiessemááccuk, Metsäsaamelaisen kesäpuvun kaavoitus ja ompelu, 3 op

Tällä kurssilla kaavoitat metsäsaamelaisen verkapuvun mittojen mukaan. Kaavoilla ompelet ensin sovitusmekon ja siitä metsäsaamelaisen kesäpuvun. Näin kaava tulee sovitettua ja korjattua istuvaksi. Tämän kurssin jälkeen voit osallistua verkapuvun valmistuksen kurssille.

Kesäpukuun tarvittavat materiaalit:

Ohut puuvillakangas, pellava, joustotrikoo tai joustosametti, 3 metriä. Verkaa koristeluun jos on sekä ompelulankaa.

Lisäksi tarvitset lakanakangasta, mittanauhan, maalarinteippiä, piirustusvälineet, ompeluvälineet, viivottimen, sakset ja kaavapaperia.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- kaavoittaa kesäpuvun mittojen mukaan
- sovittaa kaavan ja tehdä sovitusmuutokset
- leikata kesäpuvun kankaasta
- ommella puvun valmiiksi koristeluineen

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 51 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Luhkan valmistus, 0,5 op

Luhka on viittamainen, helposti puettava lämmin vaate viileisiin hetkiin niin sisällä kuin ulkonakin. Kurssilla opit suunnittelemaan siitä juuri omannäköisesi käyttövaatteen, käyttäen materiaalina villaa tai vaikkapa vettä hylkivää materiaalia. Luhkassa voi olla erimallisia huppuja ja/tai kauluksia ja voit koristella se oman mielesi mukaan.

Opiskelija hankkii kurssimateriaalit itse ja vastaa niiden kustannuksista. Materiaalit kannattaa ostaa vasta ilmoittautumisajan päätyttyä, kun kurssin toteutuminen on varmistunut.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- suunnitella luhkan koristeluineen ja yksityiskohtineen
- muokata kaavan vastaamaan kokoasi
- ommella luhkan hupullisena tai kauluksellisena

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 14 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

Hilkka ja neliskolkka - lapinlakkien valmistus

Kurssilla tutustut kahteen erilaiseen malliin naisen hilkasta sekä miehen/naisen neliskolkkamalliseen lakkiin. Halutessasi voit tehdä myös huivilakin verasta tai nahasta. Kurssi toteutetaan kahtena erillisenä kurssipäivänä, joiden välissä sinulla on kotitehtäviä. Toisena päivänä tehdään viimeistelyä ja saadaan työt valmiiksi.

Varaa mukaan verkkaa sen mukaan millaisen lakin haluat valmistaa.

Lakkien koristeet toteutetaan joko verkasta tai kuvionauhoilla. Lapinaiheisia kuvionauhoja löytyy esim. Kemijärven Palttina -kangasliikkeestä. Neliskolkkiaan voi liittää halutessaan karvaosuuden esimerkiksi majavasta.

Naisen hilkan reunapitsin virkkaukseen tarvitset 0,75 virkkuukoukun sekä ohutta lankaa. Langan väri on omavalintainen, usein käytetään keltaista tai valkoista. Jos et halua virkata, voit käyttää myös polvekenauhaa. Lisäksi tarvitset ompelukoneen ja ompelulankaa.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- leikata hilkan tai neliskolkan kappaleet
- ommella lakin
- koristella lakin perinteiseen tyyliin

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 16 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikuttaisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.2. Kansallispukukurssi, 2 op

Kurssi kansallispukujen ja tykkimyssyn ompelusta kiinnostuneille. Kansallispukujen suosio kasvaa, tule tekemään uusi tai päivitä vanha puku. Kurssilla opit valmistamaan uusia osia pukuusi, korjaamaan vanhoja osia tai jopa luomaan uutta vanhasta puvusta. Materiaalit ja kaavat hankitaan joko itse tai yhteistilauksena kurssilaisten kesken. Opettaja ottaa yhteyttä ennen kurssin alkua kysyäkseen, mihin kansallispukuun toteutus liittyy.

Kurssi kokoontuu n. kerran kuussa perjantaisin ja lauantaisin, ensimmäinen kokoontuminen on 25.9.2026. Tarkempi kurssisisältö sovitaan ensimmäisellä kerralla. Ota mukaan ompelu- ja muistiinpanovälineet ja/tai jo työn alla oleva kansallispukusi/ puvun osat.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan asteikolla 1-5.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- valmistaa uusia osia kansallispukuun
- korjata kansallispuvun vanhoja osia
- luoda uutta vanhasta kansallipuvusta

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 54 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.3. Puutyö, 3 op

Kurssilla tehdään vapaavalintaisia puutöitä, tutustutaan puuntyöstökoneisiin ja opetellaan niiden turvallista käyttöä. Opitaan erilaisia pintakäsittelytapoja. Harjoitustyöt valitaan opiskelijoiden taitotason mukaan. Kurssilla voi myös entisöidä pienehköjä huonekaluja; tuoleja, pöytiä ym.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- käyttää käsityökaluja työturvallisesti
- valita oikeat työkalut ja tunnistaa ne
- sisäistää työstökoneiden turvallisuusohjeet ja hallitsee koneiden käytön soveltuvin osin
- tunnistaa ja valitsee puulajit harjoitustöihin

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 100 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.4. Puutyöt, perustaitokurssi, 3 op

Kurssilla opiskellaan puutöiden perustietoja ja -taitoja. Opitaan turvalliset työtavat sekä käsityökalujen ja puuntyöstökoneiden käyttöä. Tehdään vapaavalintaisia, oman osaamistason mukaisia puutöitä omakustanteisista materiaaleista. Kurssi soveltuu myös vasta-alkajille.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- käsityökalujen turvallisen käytön
- tunnistaa ja valita työhön soveltuvat työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita sekä erilaisia pintakäsittelyaineita ohjatusti
- noudattaa itsenäisesti työturvallisuusohjeita
- tunnistaa ja osaa valita parhaiten soveltuvat puulajit harjoitustöihin

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 100t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 osaamisen arviointi.

7.3.5. Huonekalujen korjaus ja entisöinti, 3 op

Kurssilla kunnostetaan ja entisöidään vanhoja huonekaluja. Poistetaan niistä entinen pintakäsittely ja hiotaan pinnat uudelleen. Korjataan tai uusitaan vialliset osat ja tehdään uusi pintakäsittely.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- huonekalujen entisöinnin pääperiaatteet
- siklin ja kaavintaraudan käyttötavat
- huonekalun purkamisen hallitusti
- puupintojen hiontatavan
- pintakäsittelyn soveltuvin osin

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 100t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 osaamisen arviointi.

7.3.6. Puutyö ja huonekalujen entisöinti, 3 op

Kurssilla perehdytään käsityökalujen ja puuntyöstökoneiden työturvalliseen käyttöön ja eri puumateriaalien valintaan. Kurssilla oppilas toteuttaa haaveensa ja valmistaa valitsemansa esineen. Myös huonekalujen entisöintiä: korjaus, hionnat ja pintakäsittely.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- entisöintityökalujen työturvallisen käytön
- tunnistaa ja valita entisöintikohteen vaatimat työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- valita parhaiten soveltuvat entisöintitavat harjoitustöihin

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 100t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 Osaamisen arviointi

7.3.7. Puu- ja metallityöt, 3 op

Puutyön ja metallityön yhdistetty kurssi. Tehdään omavalintaisia puu- ja metallitöitä. Perehdytään puu- ja metallintyöstökoneiden käyttöön sekä sähkö- ja kaasuhitsauslaitteisiin ja niiden turvalliseen käyttöön.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- puun- ja metallintyöstöön käytettävien työkalujen työturvallisen käytön
- tunnistaa ja valita työn vaatimat työkalut
- käyttää työstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- tehdä harjoitustöiden vaatimat aineliihostekniikat

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 100t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohdasta 6.4 Osaamisen arviointi

7.3.8. Nikita -karvalakin valmistus, 1 op

Tällä kurssilla valmistat lämpimän ja näyttävän karvalakin! Voit käyttää materiaalina itse parkittua tai ostettua nahkaa ja turkista, tai ottaa materiaalin jostakin vanhasta vaatteesta, jolloin annat sille uuden elämän. Kurssi sopii rohkeille kokeilijoille ja käsityön ystäville, jotka arvostavat laatua ja kestävyyttä.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- hahmottaa lakin rakenteen
- kaavojen käytön
- materiaalin leikkaamisen
- turkiksen ja nahan ompelun erikoistekniikat
- valita lakkiin sopivan materiaalin
- viimeistellä lakin istuvaksi ja kestäväksi

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 21 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.9. Keramiikka, 3 op

Tule innostavalle keramiikkakurssille, jossa tutustut saven mahdollisuuksiin monipuolisesti. Kurssilla opit keramiikan eri työvaiheet, perustekniikat, savimateriaalin ominaisuudet sekä muotoilun perusteita. Opetus on vuorovaikutteista, kannustavaa ja opiskelijalähtöistä. Kurssi sopii erinomaisesti niin ensikertalaiselle kuin kokeneemmallekin tekijälle. Tervetuloa mukaan inspiroitumaan ja luomaan uutta!

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- erilaisia saven käsinrakennustekniikoita
- tunnistaa saven ominaisuuksia
- saven muotoilun perusteita
- ajatella keramiikan prosessia

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 73 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.10. Kudonta, 3 op

Tällä kurssilla pääset toteuttamaan omia pienempiä tai suurempia kudonnan haaveitasi. Kurssilla voit valmistaa mattoa, liinaa, vilttiä, huivia ym. Työt suunnitellaan osaamistason mukaan niin, että ne tulevat vuoden aikana valmiiksi. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että edistyneemmillekin kutojille.

Kurssin hintaan sisältyy avainmaksu 5 € /lukukausi. Jos haluat kurssiltasi arvioinnin, ole yhteydessä opettajaan heti kurssin alettua.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- tunnistaa ja nimetä erilaisia kangaspuiden osia
- valita työhösi sopivan valmiin loimen tai luoda oman loimen
- laittaa loimen kangaspuihin
- laittaa kangaspuut kutomakuntoon
- tehdä alkusolmut
- kutoa halutun perussidoksen
- poistaa työn omista kangaspuista sekä viimeistellä työn

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 66 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.11. Pässin pussit talteen - parkituksesta valmiiksi tuotteeksi, 1 op

Kurssilla opit lampaan karvallisisten ja karvattomien kivespussien parkitusta ja jatkojalostusta käyttö- ja koriste-esineiksi. Nahan parkitsemisprosessi on toistettavissa esim. porolle. Opit myös Suomessa aivan uuden tavan parkita karvallisia taljoja. Kurssille voi osallistua myös etänä. Sopii kaikille aiheesta kiinnostuneille!

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- parkita karvallisia ja karvattomia pusseja
- parkituksen eri työvaiheet
- materiaalin käsittelyn ja viimeistelyn
- ommella parkituista pusseista tuotteita

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 20 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.12. Lapinnaisen pikkulaukku poronnahasta, 1 op

Tällä kurssilla opit ompelemaan käytännöllisen pikkulaukun perinteiseen tyyliin äimäneulalla. Kurssi toteutetaan kahtena erillisenä päivänä. Saat ensimmäisen päivän jälkeen myös kotitehtäviä, jotta saat laukun valmiiksi toisena kurssipäivänä.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- leikata kappaleet nahkasta
- nahkaan sopivia käsinompelutekniikoita
- pikkulaukun kokoamisen
- viimeistelyn

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 16 t lähiopetusta sekä itsenäistä työskentelyä.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.3.13. Turkiskintaiden valmistus, 1 op

Tällä kurssilla teet kintaat alusta loppuun käsityönä. Voit käyttää materiaalina joko itse parkittua tai ostettua turkista tai hyödyntää luovasti kierrätysmateriaaleja, kuten vanhaa turkkia. Saat ennen kurssin alkua opettajalta kirjeen, jossa tulee tarkempaa tietoa materiaaleista ja mahdollisesta yhteishankinnasta.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- suunnitella kintaat
- leikata kappaleet
- perinteiset käsinompelutekniikat
- viimeistelyn

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 20 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.4. Kielet

Kansalaisopistojen kielikurssit ovat avoimia kaikille taustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa voi opiskella kieliä alkeista alkaen tai syventää ja ylläpitää jo hankittua vieraan kielen taitoa.

Kieltenopetuksen tavoitteena on käytännön kielitaito. Taustalla on ajatus kielenkäyttäjistä sosiaalisena toimijana, jonka tavoitteena on toimia erilaisissa tilanteissa jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.

Tavoitteena on myös opiskelijan opiskelutaitojen kehittäminen, omien vahvuuksien löytäminen sekä ohjaaminen omaehtoiseen opiskeluun.

Kansalaisopistojen kielikurssit vaihtelevat laajuudeltaan lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Myös niiden painotukset vaihtelevat. Tyypillisesti kursseilla painotetaan suullista tuottamista ja puhutun kielen ymmärtämistä sekä kohdekielen maiden kulttuureihin perehdyttämistä.

Opiskelijoita kannustetaan tavoitteelliseen kielenopiskeluun tarjoamalla tasolta toiselle eteneviä kursseja.

Kansalaisopiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

A1 - Perustaso: Alkeet, suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa

A2 - Perustaso: Selviytyminen esim. tyypillisissä matkailutilanteissa

B1 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. arkielämän tilanteissa

B2 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. työelämässä

C1 - Taitava kielenkäyttäjä: Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa

7.4.1. Suomen kielen alkeet, 1 op

Suomen kielen alkeet -kurssilla opiskellaan suomen kielen keskeisiä perusrakenteita. Kurssille voivat osallistua vasta-alkajat sekä jo suomen kieltä jonkin verran osaavat.

Kurssilla harjoitellaan suomen kielen keskeisiä perusrakenteita. Rakenteet: verbityypit ja verbien aikamuodot, kysymys- ja kieltolauseet, sijamuodot ja nominien ja verbien astevaihtelu. Kurssin aikana opitaan suppea suomen kielen perussanasto ja sanonnat. Lisäksi opitaan kirjoittamaan yksinkertaisia päälauseita. Kurssilla rohkaistaan viestimään suullisesti arkipäivän aiheista.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi

- osaa käyttää/tunnista suomen kielen perusrakenteita: verbityypit, aikamuodot, kysymys- ja kieltolauseet, sijamuodot ja nominien ja verbien astevaihtelut
- osaa kirjoittaa yksinkertaisia päälauseita, suomen kielen perussanastoa/sanontoja ja viestiä suullisesti arkipäivän tilanteissa

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 21 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.4.2. Espanjaa kohti A2 -tasoa, 2 op

Espanjaa kohti A2-tasoa kurssi on suunnattu kaikenikäisille, joilla on jo jonkun verran espanjan kielen taitoa ja jotka haluavat kerrata osaamistaan sekä oppia lisää. Kurssilla käytetään uudistettua Buenas Migas 2 -oppikirjaa, joka sijoittuu eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle A2.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- puhua elämänvaiheistasi
- puhua harrastuksistasi
- kuvailla menneitä aikoja

- puhua menneistä olosuhteista ja tilanteista
- kertoa matkakokemuksistasi

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 52 tuntia lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.4.3. Espanjan jatkokurssi edistyneimmille, 2 op

Espanjan jatko -kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille, jotka hallitsevat espanjan alkeet ja haluavat kerrata oppimaansa sekä syventää kielitaitoaan. Kurssilla käytämme ¡Fantástico! 4 -oppikirjaa, joka on osa neliosaisesta kirjasarjasta. Tämä sarja kattaa koko eurooppalaisen viitekehyksen asteikon A1:stä C2:een, joten oppimateriaali tukee opiskelijan kehittymistä kielitaidossa monipuolisesti ja tehokkaasti.

Kurssin suorittuaan opiskelija osaa asioida sujuvasti muun muassa bussiasemalla, verotoimistossa, sähkömiehen ja optikon kanssa, sekä kampaamossa tai parturissa. Lisäksi opiskelija pystyy ilmaisemaan mielipiteensä ajankohtaisista asioista ja keskustelemaan mediasta.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- selostaa lukemansa uutisen
- ottaa kantaa uutisaiheisiin
- asioida bussiasemalla ja verotoimistossa sekä sähkömiehen, optikon, kampaajan/parturin kanssa
- ilmaista mielipiteensä ajankohtaisista asioista ja puhua mediasta

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 50 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.5. Liikunta

7.5.1. Lavis, 1 op

Lavis on suomalainen ryhmäliikuntakonsepti, joka perustuu lavatanssiaskelien ja jumpan välimuotoon. Lavista tanssitaan yksin osana ryhmää. Tunnilla tanssitaan mm. valssia, tangoa, humppaa, jenkkaa, foxia, jiveä ja chachata. Tanssiaskleet ja niistä rakentuvat koreografiat ovat lähtökohtaisesti helposti seurattavia.

Tällä kurssilla otetaan mukaan myös hivenen haastavampia koreografioita unohtamatta kuitenkin Laviksen perusajastusta: helppoa, hikistä ja hauskaa!

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- osaa eri lavatanssiaskelien perusteita
- seurata ja noudattaa musiikin tahtiin lavatanssiaskelista ja jumppaliikkeistä koostuvia koreografioita, mm. valssi, tango, humppa ja jenkka

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 27 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvionnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.5.2. Lavatanssien alkeiskurssi, 0,5 op

Haluatko oppia tanssimaan lavatansseja? Epäilet vielä taitojasi. Ei hätää! Tämä kurssi on juuri sinulle. Opettele rennossa ilmapiirissä peruslavitanssit valssi, tango, foxi, humppa ja jenkka. Aluksi harjoitellaan perusaskel eteen-taaksepäin, sitten parin kanssa niin myötä- kuin vastapäivään pyörien. Lopuksi etsitään sujuvuutta ja ryhdikkyyttä tanssiisi. Tule kokemaan tanssimisen iloa ja kuntoilua joko yksin tai parisi kanssa.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- tanssia sujuvasti ja ryhdikkäästi peruslavatansseja

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että pa

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi

7.5.3. Rivitanssi, alkeisjatko, 1 op

Kurssi sopii kaikille, vasta-alkajille ja lajia jo jonkin verran harrastaneille. Kurssilla opetellaan helppoja rivitansseja tutustuen samalla lajille tyypillisiin perusaskeliin ja käytettävään sanastoon. Musiikkina on perinteisen kantrimusiikin lisäksi myös muita musiikkityylejä.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä
- vähintään viisi tunnettua rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssia huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä / jonossa tanssin aikana
- auttavasti lukea helppoja tanssilakanoita

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 19 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.5.4. Rivitanssi, jatko, 1 op

Kurssi sopii henkilöille, joilla on aiempaa kokemusta rivitanssista tai muusta tanssimisesta. Kurssilla opetellaan keskitason rivitansseja, joiden omaksumista edesauttaa rivitanssin perusteiden hallinta.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- lisää rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä sekä askelsarjoja
- kymmenen uutta tanssia: rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssia huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä/ jonossa tanssin aikana
- lukea helppoja tanssilakanoita

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 27 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

7.5.5. Traditionaalinen jooga, 1,5 op

Traditionaalisen joogan eri asanasarjat vuorottelevat tunneilla. Tasapainottava ja rentouttava jooga auttaa koko systeemiä tasapainoon, kehittää hengitystä ja aktivoi palautumisen kannalta tärkeää parasympaattista hermostoa. Sopii hyvin vasta-alkajalle, mutta antaa paljon kokeneellekin joogaajalle.

Osaamistavoitteet

Kurssin käytyäsi osaat

- tehdä traditionaalisen joogan eri asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutua asanoiden ja hengityksen avulla ja päästää irti jännityksistä antaen kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimia itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tehdä vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat. Hän osaa sovittaa asanoiden ja hengitysten kestot itselle sopiviksi
- tulla tunnille ajoissa, laittaa puhelimen ym. laitteen äännettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettua shavasanaan

Keskeiset sisällöt

Kurssi sisältää 48 t lähiopetusta.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla noudatetaan jatkuvan arvioinnin periaatetta ja arviointi kohdistuu asetettuihin osaamistavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Kaikki arviointi on osa ryhmän työskentelyä ja se tapahtuu vuorovaikutteisesti opiskelijoiden ja opettajan välisissä oppimiskeskusteluissa, itsearviointina tai vertaisarviointina. Opiskelijana saat arvioinnista henkilökohtaisen palautteen ja sekä arviointi että palaute on osa oppimisprosessia. Kurssi arvioidaan asteikolla 1-5.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Katso kohta 6.4 Osaamisen arviointi.

8. Opiston toiminnan kehittäminen ja arviointi

Kansalaisopistoilla on lakiin perustuva velvollisuus arvioida omaa toimintaansa. Vapaata sivistystyötä ohjaavassa lainsäädännössä edellytetään, että koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on tukea kansalaisopiston toiminnan kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Kursseja ja tapahtumia suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään sekä opetusalan, että opetusaineen sisällä. Kehittämistyössä ovat mukana opiskelijat ja koko henkilöstö. Opiston näkökulmasta toiminnan kehittämisessä tarvitaan säännöllistä itsearviointia ja palvelujen käyttäjien sekä muiden tahojen suorittamaa arviointia.

Opetustoiminnan onnistumista arvioidaan Kemijärven kansalaisopistossa asiakas- ja henkilöstökyselyiden avulla. Niistä saatuja palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja suunnittelussa. Vapaan sivistystyön verkostoyhteistyö tukee ajantasaista ja jatkuvaa kehittämistyötä. Tähän liittyy myös henkilöstön ammatillisen osaamisen kartuttaminen mm. erilaisten hankkeiden avulla.

Kemijärven kansalaisopisto tekee yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Näistä mainittakoon Jyväskylän ja Lapin yliopistot sekä eri ammattikorkeakoulut. Lähialueyhteistyötä tehdään toimialueen kuntien, Redu Edu Oy:n, paikallisten yritysten sekä järjestöjen kanssa. Toiminnan kehittämisen kannalta on tärkeää yhteistyökumppanuus Lapin opistopiirin, Meri-Pohjolan opistopiirin ja Kansalaisopiston liiton kanssa.

9. Liitteet

9.1. Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle

Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle

Kurssin nimi + taso	Alkeet, alkeisjatko, jatko, edistyneet Kielet: Taitotaso A1-C2 Esimerkiksi: <i>Kitaransoiton alkeet</i> , <i>Espanjan puhekurssi B2</i>		
Kurssin numero			
Opettajan nimi			
Ajankohta (viikoppäivä, klo)	Esim. <i>tiistai klo 17–18</i>		
Kesto (kokoon-tumiskerrat, tunn- nit)	Esim. <i>9 x 2 h (syksy), 13 x 2 h (kevät)</i> 1 oppitunti = 45 min. 1 opintopiste = 27 h		
Laajuus (opintopisteinä)	Opintopistelaskuri		
Paikka / Oppimisympäristö	Lähi-, etä- vai hybridiopetus? Tilatoivomus, luokka / sali (nimi) Etäopetusalusta (teams, zoom, meet, muu?)		
Kurssikuvaus Kohderyhmä: Kenelle kurssi on tarkoitettu? Mitä kurssilla opiskellaan? Miten kurssilla opiskellaan? Kerrotaan lyhyesti arvioinnista, jos mahdollinen saada.	Kuvaus, jota voi käyttää esim. esitteessä. Kerro lyhyesti kurssin sisällöistä ja tavoitteista, opetusmenetelmistä ja tarvittavasta ennakko-osaamisesta. Esim: <i>Kitaransoiton alkeet. Helppojen kitarakappaleiden soittoa pima-näppäilytekniikalla ja säästystä komppaamalla sointumerkeistä opettajan ohjauksessa. Soitettavat kappaleet opettajan ja opiskelijoiden valintojen mukaan. Lisäksi opiskellaan musiikin teoriaa. Ei vaadi aikaisempaa osaamista.</i> Kurssilta on mahdollista saada suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.		
Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit		
Osaamistavoitteet kuvaavat niitä osa-alueita, joista kurssikokonaisuus muodostuu. Kertoo, mitä opiskelija osaa kurssin käytyään / suoritettuaan 1–5 tavoitetta per kurssi	Opiskelija saa hyväksytyn arvosanan osoitettuaan osaamisensa kaikissa osaamistavoitteissa arviointikriteereiden		

Osaamistavoitteet kertovat mitä opiskelija osaa Ohjeita osaamistavoitteiden laatimiseen	osoittamalla tavalla. Arviointikriteerit kuvaavat niitä käytännön asioita, joista osaamistavoitteet muodostuvat. Arviointikriteerien tehtävä on helpottaa arviointia ja osaamisen osoittamista. Yksi osaamistavoite voi pitää sisällään yhden tai useampia arviointikriteereitä Arviointikriteerit kertovat miten opiskelija osaa		
Esimerkkejä Opiskelija:	Esimerkkejä Opiskelija:		
osaa digikuvauksen perusteet	- tuntee järjestelmäkameransa perusfunktiot - osaa nimetä kuvaukseen liittyvät perustermit - osaa tehdä kameran perushuollon		
osaa valokuvailmaisun perusteet	- osaa sommitella kuvattavan kohteen hyödyntämällä symmetrian periaatteita - osaa sommitella kuvattavan kohteen rajauksen avulla - osaa sommitella kuvattavan		

		kohteen päälinjojen periaatteita noudattaen		
• tulkitsee yksinkertaisia englanninkielisiä lauseita		• Opiskelija osaa kertoa äidinkielellään yksinkertaisten kirjoitettujen ja puhuttujen englanninkielisten lauseiden sisältöjä		
• tunnistaa Suomen yleisimmät kalalajit		• Opiskelija osaa nimetä Suomen yleisimmät kalalajit		
• osaa joogan yleisimmät asanat		• Opiskelija osaa nimetä joogan yleisimmät asanat • Opiskelija osaa tehdä joogan yleisimmät asanat		
Suoritusmerkintä ja kurssin arviointi			Onko kurssilta mahdollista saada arviointi ja suoritusmerkintä? Mitä arviointiasteikkoa (1-5) kurssilla käytetään? Miten opiskelija osoittaa osaamisensa? Mitä arviointimenetelmiä käytetään? Milloin arviointi tapahtuu? <i>Esim. Kurssilta on mahdollista saada suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan asteikolla 1-5. Opiskelija osoittaa osaamisensa soittonäytteiden ja -tehtävien avulla. Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelija tekee itsearviointia soittotehtävistä. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana.</i> Linkki arviointioppaaseen	
Lisätietoja Oppimateriaali ja välineet	Esim: mitä omia tarvikkeita/välineitä kurssille tarvitaan, millainen vaatetus liikuntakursseilla			
